

Statenmededeling

Onderwerp

Opdracht aan de drie Brabantse omgevingsdiensten voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2019

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De vastgestelde opdracht 2019 voor de drie Brabantse omgevingsdiensten voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Aanleiding

In de relatie tussen provincie en omgevingsdiensten worden twee rollen onderscheiden. Ten eerste is de provincie opdrachtgever, daarnaast zijn wij mede-eigenaar.

De directe aanleiding voor deze mededeling vormt de opdracht aan de omgevingsdiensten voor 2019.

Sinds 2013 voeren de drie Brabantse omgevingsdiensten in opdracht van Gedeputeerde Staten de wettelijke provinciale taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Het gaat om de uitvoering van onder meer de volgende milieu gerelateerde wetten: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO), Wet milieubeheer, Wet luchtvaart, Wet natuurbescherming, Wet hygiëne en veiligheid bad- en zwemgelegenheden (Whvbz), Waterwet, Wet bodembescherming, Ontgrondingenwet en de provinciale milieuverordening. Gedeputeerde Staten stellen in dat kader jaarlijks de opdracht aan de drie Brabantse omgevingsdiensten voor de uitvoering van de VTH-taken vast. Het Besluit omgevingsrecht (BOR) geeft aan dat de Staten geïnformeerd worden over het uitvoeringsprogramma van de omgevingsdienst.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn het bevoegde gezag voor de uitvoering en opdrachtverlening van de wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor verschillende taken op milieugebied.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Gedeputeerde Staten hebben, voor zover de opdracht aan de omgevingsdiensten strekt, het mandaat voor besluitvorming en handelen aan de directeuren van de omgevingsdiensten verleend. De provincie blijft eindverantwoordelijk voor de besluiten die hieruit volgen. Met deze statenmededeling informeren wij u over de aard en omvang van de opdracht aan de omgevingsdiensten en daarmee over het uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken in 2019. Uw Staten hebben in relatie tot de VTH opdracht een kaderstellende en toezichthoudende rol. Zie onderstaand schema waarbij tevens is aangegeven of u bij documenten een besluitvormende of controlerende rol heeft.

De rol van PS	✓ = Kaderstellend	i = Controlerend
Kaderstellend als mede-eigenaar van omgevingsdiensten	Vaststellen wijzigingen Gemeenschappelijke RegelingenVaststellen zienswijzen op begrotingen omgevingsdiensten	Kademota's omgevingsdienstenJaarrekening omgevingsdiensten
Kaderstellend als beleidsbepaler / besluitvormer	Vaststellen beleid waarbij gebruik wordt gemaakt van VTH instrumenten bijvoorbeeld Energie, Agrofood, etcVaststellen provinciale perspectiefnotaVaststellen provinciale begroting	Instrumenteel VTH BeleidRelevante en actuele beleidstrajecten bijvoorbeeld de pilot en vervolg van de intensivering toezicht veehouderijen
Controlerend / toezichthouder van VTH taakuitvoering		Opdrachtverstrekking, tussenrapportage en eindrapportage provinciaal VTH programmaBestuursrapportage provinciePeriodiek doeltreffendheidsonderzoeken (bijv. Zuidelijke rekenkamer, IIT, 2.17a evaluatie handhavingsscoers)

Schema 1: rollen provinciale staten o.a. over de relatie tot de VTH opdracht.

Kernboodschap

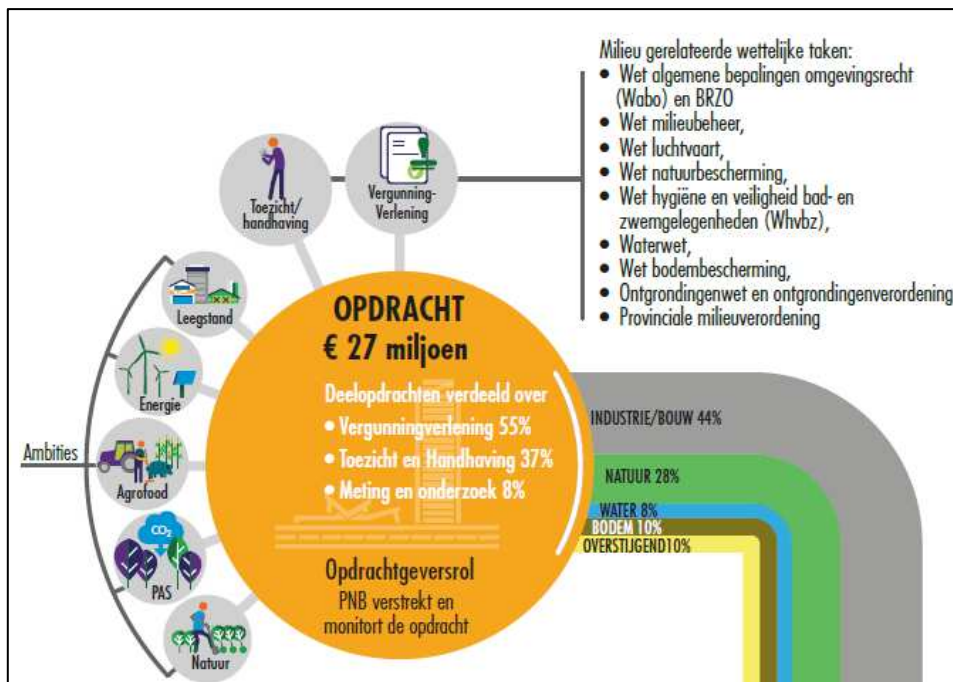
1. De opdrachten ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving aan de omgevingsdiensten in 2019 vertegenwoordigen een waarde van € 27.261.900,- met de volgende onderverdeling:

€ 11.479.900,- Omgevingsdienst Midden en West Brabant (OMWB)

€ 8.485.100,- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

€ 7.296.900,- Omgevingsdienst zuidoost Brabant (ODZOB)

De VTH opdracht komt in eerste instantie voort uit wettelijke taken. Daarnaast wordt het instrument van vergunningverlening, toezicht en handhaving ingezet voor provinciale ambities. Zoals bijvoorbeeld energie, agrofood en natuur. Zie ook onderstaand schema over de VTH opdracht.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Schema 2: schematische weergave van de opdracht waarbij naast de wettelijke taken ook provinciale ambities m.b.v. VTH worden gerealiseerd.

2. De volgende accenten worden gelegd in de VTH opdracht in 2019:

Instrumenteel kader VTH

In mei 2018 is het [instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving](#) omgevingsrecht vastgesteld door GS. Dit kader dient de komende jaren operationeel te worden gemaakt. Hiertoe hebben de omgevingsdiensten (in afstemming met de provincie) een implementatieplan opgesteld. De verantwoording over de realisatie vormt een vast onderdeel van de rapportagecyclus en zullen dan ook jaarlijks aan de orde komen.

Wet Natuurbescherming

Eind 2017 ging de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht. In 2018 zijn daarmee de eerste ervaringen opgedaan. In 2019 wordt verder invulling gegeven aan de uitvoering van deze wet. Dat betekent onder meer dat meer capaciteit ingezet wordt op het thema soortenbescherming als gevolg van de verwachte toename van verzoeken voor ontheffingen rondom soortenbescherming. Er is nu voldoende inzicht in de kosten die met de uitvoering van deze taken gemoeid zijn. Dit heeft ertoe geleid dat zowel de kosten van de taakuitvoering als de leges(opbrengsten) voor 2019 en de jaren erna zijn bepaald.

Tevens zullen wij in 2019 voor het eerst de uitvoering van de VVGB (verklaring van geen bedenkingen) in rekening brengen bij gemeenten die een verzoek doen bij ons voor zo'n VVGB.

Omgevingswet

De omgevingswet wordt in 2021 van kracht. Dat betekent dat we wij samen met de omgevingsdiensten doorgaan met de voorbereiding van deze nieuwe wet. Zo zullen wij volgend jaar starten met het opstellen van een 'schaduwopdracht' welke in het licht zal staan van de omgevingswet. Andere aspecten die hierbij een rol spelen zijn het inrichten van ketenprocessen, en de voorbereiding op de komst van het DSO (digitaal stelsel omgevingswet).

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Intensivering Toezicht Veehouderijen

In 2018 zijn we samen met 45 gemeenten in Brabant gestart met de intensivering van het toezicht bij veehouderijen. In 2019 gaan we hiermee verder. In dit jaar zullen tevens de eerste rapportages opgeleverd worden over deze bezoeken.

Digitalisering

TNO voert voor ons in de tweede helft van 2018 een verkennend onderzoek uit naar de digitaliseringskansen voor VTH. In 2019 zal dit gezamenlijk met de omgevingsdiensten en het provinciale programma Digitalisering verder een vervolg krijgen. Daarbij worden kansen voorzien voor toezicht op afstand van luchtwassers, inzet van data t.b.v. risicogericht toezicht, het beter gebruik maken van de oog- en oorfunctie van bezoekers van het buitengebied i.r.t. toezicht en handhaving, en het vergroten van de informatiepositie van burgers met het oog op het zijn van een betere gesprekspartner met bedrijven in het licht van de omgevingswet. Tenslotte wordt gekeken naar de impact en kansen die samenwerking met andere (BPO-) partners biedt.

Hoewel het onderzoek van TNO zich hier niet specifiek op richt, heeft het ook raakvlakken met de toezegging (gedaan op 26 oktober bij de informatiebijeenkomst over het rapport de 'Staat van Mandaat') over de gevolgen van datagestuurde toezicht voor de efficiëntie van de VTH uitvoering. Hierop komen we later terug.

Consequenties

1. *De uitvoering van deze wettelijke VTH taken wordt via het opdrachtgeverschap geborgd.*

De VTH-taak dient op een adequaat niveau te worden uitgevoerd. De opdracht is zodanig ingericht dat hieraan voldaan kan worden; zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Gedurende het jaar wordt de uitvoering gemonitord. Het gaat dan om uitputting van de middelen, de geleverde output (aantallen producten en de kwaliteit daarvan) en de daarmee bereikte resultaten (zoals naleefgedrag). Op basis van deze monitoring wordt zo nodig bijgestuurd.

2. *Het provinciale budget voor de uitvoering van deze taak wordt hiermee aan de omgevingsdiensten gekoppeld.*

Door de provincie zijn in de begroting budgetten beschikbaar voor de uitvoering van deze wettelijke taak. In deze opdracht worden de benodigde bedragen voor de uitvoering van de opdracht gekoppeld aan de desbetreffende omgevingsdienst.

De kosten van de VTH-opdracht stijgen van € 24,5 miljoen in 2018 naar €27,2 miljoen in 2019.

In het kleurspoor groen (natuur) groeit de opdrachtwaarde met circa € 1 miljoen. De [tariefstijging bij de ODBN](#) is hiervan de belangrijkste oorzaak.

In het kleurspoor grijs (industrie/bouw) groeit de opdrachtwaarde met circa € 1 miljoen. Dit zit met name in de zware industriële inrichtingen, zowel het aantal als benodigde inzet.

Daar staat tegenover dat we in 2019 voor het eerst inkomsten verwachten als gevolg van doorbelasting van de kosten van de uitvoering van de VVGB's. Hiermee wordt een gedeelte van de stijging van de kosten in het groene spoor opgevangen. Daarnaast is er via de programmabegroting 2019 structureel budget opgenomen op basis van de uitgevoerde [taakanalyse](#).

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Europese en internationale zaken

Onlangs heeft het Europees Hof uitgesproken (zie ook [Statenmededeling](#) over de wijziging beleidsregel natuurbescherming) dat de PAS niet volledig in lijn is met de Europese Habitatrichtlijn. Dit oordeel kan gevolgen hebben voor VTH-uitvoering (onderdeel Wet natuurbescherming, gebiedsbescherming) die de ODBN voor de provincie verzorgt. Dit kan verstrekkingen hebben op verschillende terreinen, waaronder vergunningverlening en legesheffing. In de opdrachtbrief is in dit kader een voorbehoud gemaakt zodat we hier met de ODBN op een goede manier om kunnen gaan.

Communicatie

De opdracht aan de omgevingsdiensten wordt gelijktijdig gegeven en loopt van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Per dienst is een opdrachtbrief opgenomen in het dossier. Er vindt over deze opdracht geen verdere actieve communicatie plaats.

Vervolg

Wij zullen in 2019 een 'VTH-heidag' organiseren aan uw staten waarbij we uitleg geven over de VTH opdracht en de daarbij behorende aspecten. Wij rapporteren jaarlijks rond april over de gerealiseerde VTH prestaties over het voorgaande jaar. Uw Staten worden daarnaast als daar aanleiding of behoefte toe is, in kennis gesteld van de ontwikkelingen rondom de VTH opdracht bij de omgevingsdiensten. Voorbeelden hiervan zijn de tussentijdse rapportage over het project 'Intensivering toezicht veehouderijen', de gevolgen van het besluit

van het Europese Hof ten aanzien van de PAS en de opvolging over de toezegging de mogelijkheden van datagestuurd toezicht.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438146

PS : 4444135

Bijlagen

1. VTH Opdracht 2019 aan de omgevingsdiensten.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw M.J. van den Dries, (073) 680 83 33,
mvddries@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer W.A.P. Looijmans, (073) 681 24 72,
wlooijsmans@brabant.nl.